

ELŐFIZETÉSI ÁRA
EGÉSZ ÉVRE 16.— K | FÉL ÉVRE 8.— K
NEGVED ÉVRE 4.— K

FŐSZERKESZTŐ
DR. BISCHITZ BÉLA
ÜGYVÉD.

MEGJELENIK MINDEN 2. VASARNAP.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
TELEFON 108—00.

A tőzsdei kötelezettségek megszüntetése Németországban.

Amíg a háboru kitörése után a Németbirodalomban is sokan követelték az általános moratórium behozatalát, azóta megbizonyosodott, hogy egy ilyen moratóriumnak a kibocsátása, bár egyesekre nézve jelentékeny előnyököt nem jelentene, az összesség szempontjából azonban tetemes károsodásokat okozna. A német törvényhozás tehát csupán arra szorítkozott, hogy némi szigorú szabályt, amelynek békeidőben helye volt, a hadbavonultak tekintetében enyhített, egyébként azonban csak a külföldiek igényeinek érvényesítése ellen biztosított védelmet, minthogy a külföldön a német követelések szintén nem voltak behajthatók.

Az értéktőzsdéken messzebbmenő könnyítéseket léptettek életbe. Aki a háboru előtt értékpapírok alapján pénzt kölcsönzött vagy a megelőző év július utimójára értékpapírokat adott el vagy vett reportba, mind a mai napig az adóstól vagy az értékpapírok vevőjétől kötelezettségek teljesítését nem kívánhatja. Az összeomlások és elértéktelenedések megakadályozása céljából életbeléptetett ezek a rendelkezések azonban nem törvényes alapon nyugszanak, hanem a tőzsdeelnökségnek a tőzsdelátogatók többsége által is respekált szabad elhatározásán.

Minthogy a háboru követő első hetekben általában véve a háboru közeli befejezését remélték, azt is számításba vették, hogy a tőzsdék nemsokára ismét megkezdik hivatalos működésüket. Ez a várakozás készítette a tőzsdeelnökséget arra, hogy a tartozás 5% ának a hitelező, illetve eladó javára leendő megfizetését elrendelje, minthogy joggal mondták, hogy a háboru kitörése előtt keletkezett régi kötelezettségeknek megszüntetése első előfeltétele a hivatalos tőzsdei forgalom újbóli felvételének.

Időközben azonban a háboru időtartamára vonatkozó fentemlített felfogás helytelennek bizonyult és ezzel együtt alábbhagyott az a buzgalom is, amellyel eleinte a régi kötelezettségek megszüntetésének gyors keresztülvitelét kívánták. Amilyen előnyös volt ez a helyzet az adósnak nézve, annyival nyomasztóbbnak találták a hitelezők, hogy az ilyen kötelezettségek kiogyanlítására semmiféle eszköz nem áll rendelkezésükre.

Azoknak a nagyszámú panaszoknak alapján, amelyek a teljes passzivitására kényszerített hitelezők körében hangoztattak, a berlini tőzsde elnöksége olyan

határozatot hozott, amely alkalmas a kötelezettségek megszüntetésének előmozdítására.

A tőzsdetanácsnak szóbanforgó hirdetménye a következőleg szól

Az 1915. évi július utimójára kötött vagy folyó üzleteknek esedékessége, valamint az összes utimópénzek fizetési napja 1915. évi augusztus utimójára megállapítatik. Minden olyan esetben, amidőn az 1915. évi július utimójára kötött ügyletek esedékessége 1915. évi augusztus utimójára megállapítatik, az augusztus havára eső kamat $4\frac{1}{2}\%$; ezeket a kamatokat 1915. évi augusztus utimójakor kell fizetni. A lombardkölcsönöké az adós jogosítva van 1915. évi július hó 24. napjáig kinyilatkoztatni, hogy a kölcsönt 1915. évi július utimójakor vissza fogja fizetni. Éppen úgy megvan a vevőnek is az a joga, 1915. évi július hó 24. napjáig kijelenteni, hogy a megvett értékpapírokat egészben vagy részben, a határidőügyletben szereplő legkisebb mennyiségben 1915. évi július utimójakor át akarja venni. Az eladónak erre 1915. évi július hó 27. napjáig kell válaszolni. Ha ezt a választ ezen határidőn belül nem adja meg vagy a szállítást megtagadja, ugy ezekre a kötelezettségekre 1915. évi augusztus havára $2\frac{1}{2}\%$ kamatot kell 1915. évi augusztus utimójakor fizetni. Az 1915. évi július utimójára kötött vagy folyó összes ügyleteknél, amelyeknek esedékességét a tőzsdetanács most 1915. évi augusztus utimójára megállapította, a kölest az eladó 1915. évi augusztus utimójára felmondhatja, a vevőhöz augusztus 20-ig írásban elküldött nyilatkozat útján, amelyben közli, hogy az értékpapírokat a szerződéses áron át akarja venni. Az eladó a felmondást az egész kötésre vagy az utimókereskedőkben szereplő legkisebb mennyiség szerint osztható részekre terjesztheti ki. A vevő jogosítva van augusztus 25. napjáig írásban kijelenteni, hogy az eladó részéről történő átvételbe és pedig az eladó által megajánlott teljes mértékben beleegyezik vagy pedig hogy a felmondott értékpapíroknak augusztus utimójára való átvételére szintén csak ugyanazon terjedelemben ajánlkozik. Ha e két nyilatkozat közül egyiket sem teszi meg vagy ha nyilatkozata dacára a felmondott értékpapírokat nem veszi át, ebben az esetben az ezen értékpapírokat 1915. augusztus havára fizetendő kamattal évi 6% -ra emelkedik.

A németbirodalmi szaksajtó fejtegetései szerint ozzal a határozattal elsősorban az összes július utimójára kötött ügyletek hosszabbították meg s a ka-

matláb 4 $\frac{1}{2}$ százalékban állapított meg. Továbbá éppen úgy, mint a megelőző hónapokban az adósnak, illetve vevőnek megadatik az a jog, hogy a kölcsönt visszafizethesse, illetve hogy a megvett értékpapírokat átvehesse. Ha az eladó a vevő követelését nem teljesíti, ami különösen akkor fordul elő, ha blanco-eladásról van szó, ebben az esetben négy és fél százalék helyett csak két és fél százalék kamatot kap. Másrészt — és különösen ebben jelentkezik a kötelezettségek megszüntetése — az eladónak biztosított az a jog és pedig augusztus végére, hogy a kötetést felmondhassa. Az eladó azonban az értékek átvételét nem kényszerítheti ki, csupán arra vonatkozó készségét jelelheti ki, hogy az értékpapírokat a szerződéses áron megtartja. Ha a vevő ebbe nem egyezik bele, sem pedig a megvett értékpapírokat augusztus végén nem akarja átvenni, ebben az esetben négy és fél százalék helyett 6 százalék kamatot kell fizetnie.

Az eladónak azt az ajánlatát, mely szerint a szóbanforgó értékpapírokat hajlandó megtartani, a vevő csak akkor fogja elfogadni, ha azt hiszi, hogy az értékpapírokat ő maga nem tudná kedvezőbbben értékesíteni. Éppen úgy az eladó is csak akkor fogja a kötetést átvételére vonatkozó készségét nyilvánítani, ha tudja azt, hogy az illető értékpapírok időközben magasabb árfolyamot értek el.

A kötések megszüntetésének egész szabályozási módja tehát a nyereséggel lebonyolítható kötésekre van szabva. Joggal tekintették ugyanis helytelen állapotnak, hogy egyes tőzsdelátogatók a tőzsdei moratórium előnyeit igénybe veszik, jóllehet az időközben nagyobbára bekövetkezett árfolyamemelkedések következtében abban a helyzetben volnának, hogy a megvásárolt értékpapírokat továbbadhassák és az eddigi eladót, illetve reporteurt a kötésektől tehermentesíthessék.

Ha valamelyik vevő azután, hogy az eladó őt az átvételre felhívta, a kötések továbbra is meg akarja tartani, ebben az esetben vagy 6 százalék kamatot kell az eddigi reporteurnek fizetnie, vagy pedig más pénzforrás után kell néznie. Új pénzkölcsönző azonban csak akkor fog akadni, ha az adós neki biztosítékot nyújt, úgy hogy az eddigi report-ügylet lombardügylétté fog átváltozni. Ez azonban a biztosíték következtében szintén a kötések megszüntetésére vonatkozó törekvések sikerének tekinthető.

A tőzsdeelnökségnek szóbanforgó rendelkezései a bankár és vevő közötti forgalomban is megfelelően alkalmazandók.

HAZAI HIREK.

Előfizetési felhívás.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, hogy a már birtokukban levő befizetési lap felhasználásával azt meghosszabbítani szíveskedjenek.

Hőseink. *Baumerth* Dániel bányamérnök, főhadnagy, szeptember 26-án a zamoscei magaslaton, hősi halált halt.

Orosz fogságba került: Scharl János bányamérnök.

Katonai kitüntetésben részesültek:

Fritz Károly főmérnök, főhadnagy, az ellenséggel szemben tanúsított kitünő szolgálataiért a király dicsérettel elismerése tudtul adatott. — *Mazalan* Pál Pál bányagyakornok, nagy ezüst vitézségi éremmel lett kitüntetve.

Bányászati doktorátus. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület választmánya f. hó 22-én tartott ülésén elhatározta, hogy megkezdi az előkészítő munkálatot arra vonatkozóan, hogy a solnocbányai bányászati főiskolán az államvizsgát töröljék és helyette a bányászati és kohászati mérnöki és doktorátusi intézmény lépjen életbe.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter a fém- és sőbányászati és a fémkohászati alkalmazott orvosok létszámában *Fröllich* Jenő dr. désaknai bányorvost jelen állomáshelyén a IX. fizetési osztályba bányafőorvossá és *Recse* János dr. zalatnai körorvost a X. fizetési osztályba bányorvossá a zalatnai m. kir. főbányahivatalhoz kinevezte.

Közgyűlés. *Olajművek Részvénytársaság* Kohn Adolf és Társa október 30-án tartja meg a társaság helyiségében V. rendes közgyűlését a következő napirenddel: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése. 2. Az 1915 június 30-án lezárt évi mérleg- és nyereség- és veszteségszámla előterjesztése, jóváhagyása és határozathozatal a nyereség hovaforditása tárgyában. 3. Határozathozatal az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adandó felmentvény tárgyában. 4. Az igazgatóság választása. 5. A felügyelőbizottság megválasztása és tiszteletdíjának megállapítása.

Új részvénytársaság. *Általános gép- és villamossági r.-t.* cég alatt Budapesten (iroda V., Báthory-utca 5., gyártelepek VI., Gömb-utca 7.) mindennemű villamos-cikk gyártására, lifték és motorok építésére és karbantartására, valamint elektrotechnikai cikkek képviselőit új vállalat alakult 105.000 K alaptőkével.

Elmarad az osztalék. Mint értesülünk, az István téglagyár r.-t., a Kőbányai gőztéglagyár társulat, a Walla József cementárugár r.-t., az Egyesült téglacementgyár r.-t., a nadrági vasipar társaság, a Magyar aszfalt r.-t., a Magnezit ipar r.-t. az idén osztalékokat nem fizet.

Cégjegyzési hírek. *Magyar Oxigéngyár r.-t.* *Kaszab* Zoltán igazgatósági tagját bejegyeztette. — *Lipták dr. és Társa Építési és Vasipari r.-t.* *Stiegnitz* Imre igazgatósági tagját töröltette. — *Olajipar Társaság* *Geiringer* Miksa igazgatósági tagját töröltette.

Szerencsétlenség. A veresvizi zuzóban a napokban szerencsétlenség történt. Egy 14 éves fiút a gépszij elkapott s halálra zúzta. A szerencsétlenségért — mint értesülünk — senki sem okolható.

Szállítás. Vascsövek. A kattowitzi kir. vasuti igazgatóság a breslauer, kattowitzi és posoni igazgatósági kerületének varrat nélküli vezetőkészvényekben, légszecsövekben és füstcsövekben felmerülő szükségleteire itt ki pályázatot.

Az ajánlatok október 26-ig nyújtandók be és azok november 10-éig kötelezők.

Új petróleumtelep Romániában. Mint értesülünk, a Steana Romana mérnökei egy új kőolajforrásra bukkantak Naicoi közelében, Campine és Ploestie között. Az új kőolajtelep gazdagsága még a híres és gazdag petróleumvállalatra nézve is nagyszerű és öröndetes

moglepítés. Az új forrás az első napon 400 vaggon nyersolajat termelt. Egész sereg munkást rendeltek ki, hogy az óriási mennyiségben felbukkanó kőolajat tartályokba lehessen helyezni.

A Máv. kérése a szállítóközönséghez. A beállott nagymérvű kocsihány és az ebből keletkező szállítási nehézségekre való tekintettel a magyar királyi államvasutak igazgatósága kéri a szállítóközönséget, hogy az áruknak a vasuti kocsikba való berakását és a kocsik kiürítését a lehető leggyorsabban teljesítsék, mert a kocsik fordulójának gyorsításával a szállítási nehézségek lényegesen enyhülnek.

A háború és a Nobel-gyárak. Hamburgi jelentés szerint a német és osztrák robbanóanyag és lőporgyárak kiválását az európai Nobel-féle dinamit trösztből véglegesen kerosztülyítették. A hamburgi Norddeutsche Bank tudtul adta, hogy a londoni Nobel dinamittröszt-társasággal történt meg egyezés szerint a német és osztrák vállalatok részvényeinek kicserélése Amsterdamban megtörtént. A szétszakadás művelete tökémmel kapcsolatosan ment végbe. Amíg Németországban a megbízható nemzeti tőkeelőbbség létező céljából az alaptőkét 24 millióról 36 millió márkára emelték, Magyarországon a tőkeemelés hat millióra csak 600.000 koronát tett ki.

Mérlegszámlák. Olajművek Részvénytársaság Kohn Adolf és Társa mérlegszámlája. Vagyon: Telek, épületek, gépek és berendezések 3.203.420,81 K. Árukészletek 676.367,86 K. Adósok 1.323.604,90 K. Készpénz 41.500,54 K. Váltók és értékpapírok 421.850,54 K. Összesen 5.666.744,65 K. **Teljes:** Részvénytőke 3.500.000 K. Tartalékalap 35.367,47 K. Értékesítési tartalékalap 250.000 K. Elfogadványok és hitelzők 827.913,91 K. Tiszta nyereség 353.463,27 K. Összesen 5.666.744,65 K.

Nyereség- és veszteségszámlája. Tartozik: Általános üzleti költségek, adók, hivatalnoki fizetések stb. 275.040,20 K. Kamat 130.711,98 K. Értékesítési tartalékalap 235.000 K. Nyereség 353.463,27 K. Összesen 994.215,45 K. **Követel:** Nyereségáthozat 1913/1914. évről 7113,16 K. Áruszámla 987.102,29 K. Összesen 994.215,45 K.

A Délmagyarországi Köszénbánya r.-t. 1915 március 31-én lezárt mérlegében — a bányászom szünetelvé — csak úgy, mint az előző évben, nem mutat ki jövedelmet, úgy hogy a 9968 K (1913/14-ben 13.692 K), az áthozott 1.181.678 K veszteséget 1.191.647 K-ra növelte. A 4 millió K alaptőkéjű társaság bányáit az utolsó két évben 3.365.952 K-ra, ingatlanait 184.260

(185-120) K-ra, vasutját, gépeit és kazánját 340.366 (341.885) K-ra értékeli, amivel szemben az értékesítési alap mind a két utolsó zárószámadásban 145.000 K.

Az Első Magyar Csavargyár r.-t. a minap adta közre huszonötödik zárószámadását, amely 4 milliós alaptőke mellett 439.971 K-ás nyereséget mutat ki. Az elmúlt üzletév üzemi bevétele 752.655 K volt, amelyhez még 26.810 K adómentes kamattjévedelem is járul. Az eredményszámába az üzemi jövedelem nettó-összegben van beállítva és a kiadás oldalán az értékesítési veszteségek utáni leírásokra, a debreceni fiók veszteségének leírására szolgáló ellentétek vezetettek be. Az építmények értékesítésére 25.458 K, a gépekére 101.923 K, rendkívüli leírásokra 4505 K, a berendezés értékesítésére 3766 K, kétes követelésekre 31.508 K-ás lekötés jut. Emellett a társaság kiadott adóra 64.907 K-t, kamatra 7011 K-t. Árfolyamkülönbözeti leírásra 15.721 K esik. A társaság a megelőző mérleg óta nagyobb befektetéseket eszközölt.

A Budapesti Ásványolajgyár r.-t. 1915. évi március 31-én lezárt mérlegében 937.454 K (1913/14-ben 577.131 K) bruttó hasznót számol el, amiből 500.000 K leírás után a tiszta nyereség 19.957 K, míg az 1913/14. évi mérleg 1.539.751 K veszteséggel zárult. Ezt a veszteséget tavaly szeptemberben úgy eliminálták, hogy az addig 2,2 millió K alaptőkét lebélyegezték 125.000 K-ra és azután fölemelték 1 millió K-ra. Nemrégiben tárgyalások folytak annak az érdekében, hogy a vállalatot a Magyar Általános Hitelbank és a bécsi Kreditanstalt vezetése alatt álló ipari csoport vegye át, de ezek a tárgyalások eddig nem vezettek eredményre.

A Magyar és Galíciai Naphtaipar r.-t. 1915 március 31-én lezárt mérlegében 1.087.799 K veszteséget mutat ki, az előző évi 80.176 K veszteséggel szemben. A veszteség nagy része, 882.000 K, abból származott, hogy a Budapesti Ásványolajgyár r.-t. 200 K n. é. részvényeit, amelyekből 6300 darab van a társaság tárcájában, lebélyegezték 10 K-ra és így az 1913/14-ben 945.000 K összegű értékpapírrövidítés értéke a mostani zárószámadásokban 63.000 K-ra csökkent. A vállalat olajbányászatai az utolsó három esztendőben 2.700.000 K értékkel szerepelnek.

„Benz” Magyar Automobil- és Motorgyár Részvénytársaság mérlegszámlája. Vagyon: Ingatlanok és berendezések számlája 464.145,84 K. Árukészletek számlája 1.088.381,28 K. Adósok számlája 4.503.639,25

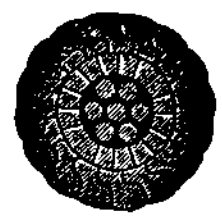
FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. TELEFON: 60-11, 60-12, 60-13, 60-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus vörösréz huzalok, okonítvezetékek, szerelvények stb.

K. Összesen 6,056.166:37 K. *Teher*: Részvénytőke-számla 1,000.000 K. Értékcsökkenési tartalékalapszámla 57.581:04 K. Hitelezők számlája 4,993 567:98 K. Tiszta nyereség a múlt évi üzletévi áthozat hozzászámításával 5017:40 K. Összesen 6,056.166 37 K.

Veszteség- és nyereségszámlája. *Veszteség*: Értékcsökkenési tartalékalapszámla 57.581:04 K. Tiszta nyereség a múlt üzletévi áthozat hozzászámításával 5017:40 K. Összesen 62.598:44 K. *Nyereség* Áthozat 1914 április 30-ról 4210:34 K. Nyers haszon 58.388:10 K. Összesen 62.598:44 K.

A porosz széntermelés növekedése. A rajna-weszt-fáliai szénszindikátus szeptemberi termelése 5:05 millió tonna volt, a tavalyi esztendő szeptemberének 4:12 millió tonnájával szemközt.

A vasfogyasztás növekedése. Bécsi jelentés szerint a vaspiaac rohamosan fejlődő konjunkturáját tükrözötteti vissza az osztrák vaskartell szeptemberi elszállításainak kimutatása is. Főképpen a hadseregszállítással kapcsolatos cikkek forgalma nőtt meg annyira, hogy megközelíti az 1912 szeptemberi fogyasztás mértékét, amely tudvalevően rekorderedménye volt az osztrák vasműveknek. Egyedül a tartó-vas fogyasztásánál láthatunk stagnálást, de ezt az export szünetelése okolja meg. A múlt hónap összes elszállítása 585.310 métermázsát tett ki, az év harmadik negyede, amely szeptemberben végződött, végső eredményében 4,718.371 métermázsas vasforgalmat hozott az osztrák vaskartellnek. Bizonyos, hogy az osztrák vaspiaac helyzetének alakulása némi nyugalmat fog kelteni a német művek körében, amelyeknek termelését a háboru teljesítőképességük hatvan százalékára szorította le s feleletül újabban megszabott versenytörvényekre is el lehetünk készülve. Hogy ott mennyire érzik az exportlehetőség bedugulását, arról az a düsseldorfi jelentés számol be, amely szerint a rudvas és a hengersononyművek a fogyasztás kontingentálása és minimális árak előírása felől tárgyalnak, amelynek megtartását egy eladó iroda ellenőrizné.

A Világpiac címmel új közgazdasági hetilap jelent meg Kósa Miklós dr. szerkesztésében. A lap vezetőcikke a gazdasági világháborúról szól. Cikket írt a lapba Déry Imre, Németországnak Magyarország és a Balkán felé irányuló exporttörékvéséről, Szende Pál dr. a Balkán és Magyarország jövője címmel.

DEUTSCHER BERICHT.

INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Von süddeutschen Kohlenmarkt. Die am Markte seit einiger Zeit vorherrschende Erleichterung, verursacht durch die geringeren Beanspruchungen des Grossgewerbs, liess sich auch neuerdings wahrnehmen und lenkte so das Geschäft mehr und mehr in geordnetere Bahnen ein. Ein Ausgleich zwischen Angebot und Nachfrage konnte freilich immer noch nicht erreicht werden, soweit die bevorzugten Sorten in Betracht kommen, weil erhebliche Steigerung der Erzeugung auf den Zechen angesichts Arbeitermangel unmöglich ist. Sei es, das einzelne Industriezweige ihren Betrieb aus der einen oder andern Ursache einsehränkten mussten, sei es, dass vorzeitige Anfüllung der Lager

die Dringlichkeit in den Abrufungen etwas in den Hintergrund drängte, kurz, es konnten selbst die Wünsche nach Lieferung der bevorzugten Sorten etwas mehr berücksichtigt werden, nachdem der Andrang in den Verfügungen etwas nachgelassen hat. Man konnte infolgedessen mehr und mehr beobachten, dass Koks für die Kesselfeuerung weit weniger herangezogen wurde als in den Vormonaten. Dies, in Verbindung mit dem Ausfuroverbot, brachte etwas geregelte Verhältnisse auch am Markt in Brechkoks, der um so schärfer hervortritt, als von zerkleinertem Gaskoks auch nur sehr bescheidene Mengen zur Verfügung stehen. Was von Brechkoks, Körnung III, neuerdings herankam, erwies sich nicht als ausreichend zur Bedarfsdeckung, woraus auch geschlossen werden kann, dass mit den Ansprüchen, die an die Brechwerke an der Ruhr gestellt werden, die Leistungsfähigkeit nicht im Einklang steht. Noch empfindlicher ist die Knappheit an Gaskoks, worin die Gasanstalten keine Bestände mehr haben, so dass der Verbrauch lediglich auf das angewiesen ist, was bei der Gasherstellung sich ergibt. Unter diesen Umständen weigert sich auch die Gaskoksvortriebsgesellschaft, weitere Lieferungsverträge zu tätigen. Feinkohlen verarbeiteten hauptsächlich die Brikettfabriken in grossen Posten, während der Bedarf der vom Baumarkt abhängigen Industrien nicht von Belang war. Förderkohlen wurden von den industriellen Werken weniger bezogen, weil sie nur einen Nothelf darstellten. Auch die Bezüge in Steinkohlenbriketts von seiten des Grossgewerbs liessen etwas nach, doch hatten die Brikettfabriken des Oberrheins mit dem Absatz ihrer Erzeugnisse keinerlei Schwierigkeiten. Eine recht gute Nachfrage trat nach Eiforbriketts auf, die als Ersatz für die knappen und teuren Anthrazitnüsse gekauft wurden. Die Lieferungen in Braunkohlenbriketts erfolgten in dem seitherigen Rahmen.

Die Präzisions-Maschinen- und Werkzeug. G. m. b. H. Flohr & Steiner, Wien, XVIII. Theresiengasse Nr. 9 hat die Bureaus und Lagerräume zu ihrer Munitionsfabrik nach Wien, XV Markgraf Rüdigerasse 13 verlegt.

Wirtschaftliches aus Deutschland. Die Handelschraubenvereinigung erhöhte für sofort die Preise sämtlicher Sorten von Maschinenschrauben, Muttern und Anschweiss-Enden durch dreiprozentige Rabattermäsigung.

Flottmann Heinrich mérnök Herneben, 45578. számú és

„Átváltó szerkezet közzefuró gépek számára“

című magyar szabadalmának gyakorlatba vétele céljából hajlandó gyártási engedélyeket adni, esetleg szabadalmát teljesen el is adja. — Bővebb felvilágosítást nyerhető

Meller Ernő hites szabadalmi ügyvivőnél
Budapest, VIII., Utóli-ut 2.

Ha érdeklődik, vagy ha rendel, hivatkozzék „A Bányá“-ra

2373—1915. szám.

sz. b. ig.

Versenyárgyalási hirdetés.

Alulirt központi igazgatóság a m. kir. állami kőszénbányahivatalok 1916. első félévi üzemi anyagszükségletének szállítására ezennel nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdet. A megközelítő évi szükséglet következő:

A) Vasanyagok.

I. A petrozsényi m. kir. kőszénbányahivatalnál:

(bérmentve Petrozsény vasúti állomásra szállítva)

Acélsinheveder 7, 9, 3, 12 kg.-os	3000	kg.
Acélsinheveder csavar 7, 9, 3, 12 kg.-os	1000	"
Acélsin-alátétlemez 7, 9, 3, 12 kg.-os	200	"
Vaslemez 1000 × 1000 × 1 és 2 m/m.	7000	
" 2000 × 1000 × 1		
" 2000 × 1000 × 2		
" 1000 × 1000 × 5		
" 1000 × 1000 × 10		
" 3000 × 730 × 4		
Horganyozott vaslemez 2000 × 1000 × 1 m/m.	10.000	kg.
" " 1000 × 1000 × 2		
" " 1000 × 1000 × 1		
Horganylemez 200 × 1000 × 1 m/m.	500	kg.
Forrasztó ón	100	
Rétegfém 6·42% ón, 11·58% antimon, 1·3% réz, 80·7% ólom tartalommal	200	
Aluminium	30	"
Ólom	50	"
Tinol	20	
Szegletvas 15/15, 30/30, 19/19, 20/20, 22/22, 35/35, 40/40, 50/50, 60/60, 50/10 m/m.	1500	
Lágyított vassodrony 1, 2, 3, 4, 5 m/m.	200	"
Szab. takaréktűzhely lemez 18"	20	dárab
" " " 21"	20	
Takaréktűzhely rostély 24/21 c/m.	20	
" ajtó önt. vasból 24/21 c/m.	20	
" sütő 56/31/21 c/m.	20	
Bevéső ajtózárral, komplet	20	
Felszegző ajtózárral	50	
Bevéső ajtózárralhoz kulcs	50	
Felszegző	100	
Tolózárral	20	
Retes	20	"
Sanier 8/8 c/m.	20	pár

Ablakűvegező szegecs	10	csom.
Kályhafüstcső 120 m/m. átm. 800 m/m. hosszu	100	dárab
Kályha préselt könyök 120 m/m. átm.	100	
Munkáslakásokhoz kályha	50	
Lemezsegecs 6. és 7. számu	150	csom.
Vasvilla 4 águ	20	dárab
Lóvakaró	20	
Zabrosta	6	"
Bognárszeg 20, 25, 30, 40, 50, 60, 70, 80 m/m.	10	csom.
Istállólánc jászolhoz	10	dárab
Huzólánc	50	kg.
Lakat 1½", 2", 2½"	150	dárab
Horganyozott vizes vedér 300 m/m. magas, 300 m/m. átm.	100	
Fűrészreszelő △ 6"	1000	
Kovácsolt szénlapát 1·6 kg.-os	500	

II. Komlói m. kir. kőszénbányahivatalnál:

(bérmentve Komló vasúti állomásra szállítva)

Forrasztó ón rudakban	20	kg.
Sárgarézodrony 5 m/m. vastag	10	
Sodronyszeg 31/65 m/m.	50	csom.
" 34/70	150	"
" 34/80	100	
" 46/100	20	
" 54/160	30	
Sinszeg 8/80 m/m.	1000	kg.
Tetőlemezszeg 25/25 m/m.	50	csom.
Acélteknő 45 és 50 c/m. átm.	50	dárab
Vaslemez 1, 2, 3, 5 és 10 m/m.	1000	kg.
Bányasin 9 kgr.-os	100	dárab
" 12	150	"

III. A vrđniki m. kir. kőszénbányahivatalnál:

(bérmentve Vrđnik szénrakodóra szállítva)

Homoklapát	15	dárab
Rudvas különféle gömbölyü	500	kg.

Rudvas különféle laposvas	500 kg.	Kőmivesmeszelő	200 darab
" □-es	300	Kátránymeszelő	20 "
Keréktalpas	300	Szurokfáklya	50
		Cirokseprő, nyéllal	200

B) Kenő, világító és tisztító anyagok.

I. A petrozsényi m. kir. köszénbányahivatalnál:

(bérmentve Petrozsény vasuti állomásra szállítva)

Égő benzin, adózott 0.700—0.720 faj- sullyal	12.000 kg.	Acél-mérőszalag egyoldalú, méter be- osztással börtokban, 20 m. hosszú	5
Dynamó olaj	4000 "	Özbőr	2
Gépolaj	5000 "	Ostor, nyéllal	30
Turbina olaj	1500	Zablya	20
Henger olaj	2000	Hintó vasfék	20
Kőolaj 3 keresztjegyű	1000 "	Kocsigyertya	120 csom.
Vulkán olaj	3500 "	Mosószappan, 1 kg.-os súlyban	150 kilogr.
Kompresszor olaj	200 "	Sósav	20
Merev kenőcs (kenőzsir) csillék kené- sére, meleg uton készítve	10.000	Zinklorid	2
Tovotte kenőcs	3000	Dextrin	100
Vaselin	50	Gypsz	100
Tarka tisztítógyapot kártolt, tisztított pamutfonalakból	500	Fehér kréta darabokban	50
Kenderkóc	200	Kék kréta darabokban	20
		Terpentin	100
		Csontenyv	100
		Vaslakk	25
		Varnisch lakk	10
		Spirituss-lakk	10 "
		Szigetelő japán-lakk	5 kilogr.
		Varnisch vászon	5
		Perkál szigetelő-szalag	20 tekercs
		Köpper-szalag	20
		Szigetelő szalag, fehér	20
		" fekete	20
		Ebonit lemez 5 m/m.	5 kilogr.
		10	10
		Varrószij	30 "
		Géptisztító kendő 50/50 c/m.	200 darab
		Gummi lemez, 3 m/m. vastag, 1 betétes	150 kilogr.
		Faggyuzott asbest tömitőzsinór 12 m/m.	50
		15	50 "
		18	20 "
		20 "	200 "
		Faggyuzott pamut tömités, lágy	50
		18 m/m.	10
		Kenderzsinór 1 m/m.	10
		1 1/2 m/m.	10
		" 2 m/m.	10
		Kenderkötél, 12 m. h. 15 m/m. atm.	15 darab
		25 " " 15 "	20
		Istráng 2 5 m. hosszú	100
		Portlandcement	6200 q.
		Kátrány fedéllemez, 10 m. hosszú II. sz.	600 tekercs
		Bélszin, ivlámpához, gömb 10/650.	4000 darab
		B. lámpa tiszt. rézkefe 3502. sz.	50
		Benzin biztosító lámpatisztító rézkefe,	
		3502. sz. lapos	50
		Benzin biztosító lámpatisztító sörte,	
		3504. sz.	50 "
		Benzin biztosító lámpavatta, finom	50 kilogr.
		Benzin biztosító lámpa alsó állvány- oszlop, rézből	500 darab
		Benzin biztosító lámpaégő hüvelykupak	300 "

II. A komlói m. kir. köszénbányahivatalnál:

(bérmentve Komló vasutállomásra szállítva)

Megadózott égő világító benzin fajsúly 700—720	1000 kg.		
Csillekenőcs	500		
Dinamóolaj	1200		
Gépolaj	1200		
Olvasztott gépfaggyu	100		
Tovotte kenőcs	400		
Petróleum I-a.	200 "		

III. A vrđnik m. kir. köszénbányahivatalnál:

(bérmentve Vrđnik szénrakodóra szállítva)

Gépolaj	1500 kg.		
Gőzturbina olaj	1100		
Tovotte kenőcs	150		
Faggyu, kétszer olvasztott	50		
Csille kenőcs	300		
Transformator olaj	300		

C) Különféle anyagok.

I. A petrozsényi m. kir. köszénbányahivatalnál:

(bérmentve Petrozsény vasuti állomásra szállítva)

Méter mérce	20 darab		
Mérőszalag, tokkal, 20 m. hosszú	10		
Mérőszalag, tok nélkül, 20 m. hosszú	10		
Surolókefe	50		
Sárkefe	30		
Bekenőkefe	50		
Lókefe	10 "		